

V českých školách je nově zaveden systém bezplatné jazykové přípravy pro děti nově příchozí do České republiky (ČR.) Žáci, kteří se v ČR vzdělávají méně než rok, mají nárok na bezplatnou výuku češtiny jako druhého jazyka (ČDJ - někdy též nazývaná „čeština pro cizince“).

Bezplatná jazyková příprava (JP) má být dostupná pro všechny žáky, kteří na ni mají nárok* (viz rámeček). Ne každá škola ale skupiny pro jazykovou přípravu sama zajišťuje a JP realizuje. O tom, jak bude JP zajištěna, informuje škola rodiče při nástupu dítěte a buď výuku zajistí sama, nebo ve spolupráci s nejbližší určenou školou. Pokud tuto informaci nedostanete, co nejdříve se na zajištění JP zeptejte, případně o ně rovnou požádejte - můžete k tomu využít [žádost připravenou Národním pedagogickým institutem](#).

Rozsah JP na základní a střední škole je 100 až 200 hodin po dobu nejvíce 10 měsíců (tedy jeden školní rok). Přesné rozvržení hodin a zařazení do rozvrhu a výuky je už na dané škole.*

KDO MÁ NÁROK NA JAZYKOVOU PŘÍPRAVU:

- děti v posledním roce mateřské školy podléhající povinné školní docházce
 - žáci základní školy
 - žáci střední školy
- kteří mají **cizí státní příslušnost** a zároveň jsou v českém vzdělávání méně než 12 měsíců

KDO MŮŽE BÝT TAKÉ DO SKUPINY PRO JP ZAŘAZEN, V PŘÍPADĚ, ŽE JE ZŘÍZEN A JE V NÍ VOLNÉ MÍSTO?

- děti a žáci s českým či dvojitým občanstvím
 - cizinci, kteří jsou v ČR déle než 12 měsíců
- Tyto skupiny ale nemají na JP ze zákona nárok a nemůže kvůli nim zřízena nová skupina.

Děti a žáci bez nároku na JP mohou kromě toho mít ve škole výuku ČDJ v rámci podpůrných opatření (více o tomto typu podpory se dočtete v listech [2.2](#) a [2.3](#)). Ta může být zajištěna i dalšími způsoby, z různých projektů školy apod. Jednotlivé formy podpory a výuky ČDJ lze realizovat souběžně a kombinovat je.

Experti uvádějí, že osvojení dalšího jazyka na úrovni potřebné k úplnému zvládnutí školní slovní zásoby může trvat až 7 let! I po skončení JP je ale potřebná další podpora pro rozvoj jazyka a zvládnutí výuky - např. v podobě podpůrných opatření v závislosti na dosažené úrovni češtiny. Rychlost osvojování jazyka se může u každého značně různit a je nutné podle toho individuálně nastavit i následnou podporu.

Pozor! JP se zatím nevztahuje na přípravný ročník ZŠ (viz [list Odklad a PřR](#)) - pokud je vašemu dítěti doporučen, zjistěte, je-li v dané přípravné třídě výuka ČDJ zajištěna jiným způsobem a rozhodněte se s ohledem na to.

UŽITEČNÉ ODKAZY:

- [NPI - Informace pro rodiče o nároku na jazykovou přípravu](https://cizinci.npi.cz/zverejnujeme-preklady-informaci-pro-rodice-o-naroku-na-jazykovou-podporu/)
- [Vzor žádosti zákonného zástupce o zařazení do jazykové přípravy:](https://cizinci.npi.cz/pripravujeme-pro-skoly-preklady-informaci-pro-rodice-o-naroku-na-jazykovou-podporu/)
- [Informace na webu Inkluzivní škola](https://inkluzivniskola.cz/jazykova-priprava-dle-paragrafu-20)
<https://inkluzivniskola.cz/teorie-ledovce>

БЕЗПЛАТНА ЕЗИКОВА ПОДГОТОВКА И ЧЕШКИ КАТО ВТОРИ ЕЗИК

В чешките училища е нововъведена система за безплатна езикова подготовка за деца, новопрстигащи в Чешката република (ЧР). Учениците, които се образуват в Чешката република от по-малко от една година, имат право на безплатно обучение по чешки език като втори език (понякога наричан още "чешки за чужденци").

Безплатната езикова подготовка (ЕП) трябва да бъде достъпна за всички ученици, които имат право на нея* (виж рамката). Не всяко училище обаче организира групи за езикова подготовка и провежда ЕП. Относно това как ще бъде осигурена ЕП училището информира родителите при постъпването на детето и или организира обучението само или в сътрудничество с най-близкото определено училище. Ако не получите тази информация, попитайте възможно най-скоро за осигуряване на ЕП или изискайте директно – за целта можете да използвате [молбата, изготвена от Националния педагогически институт](#).

Размерът на ЕП в основното и средното училище е от 100 до 200 часа в течение на максимум 10 месеца (т.е. една учебна година). Точният график на часовете и включването им в програмата и обучението зависят от съответното училище.*

КОЙ ИМА ПРАВО НА ЕЗИКОВА ПОДГОТОВКА:

- деца в последната година на детската градина, подлежащи на задължителна предучилищна подготовка
- ученици от основното училище
- ученици от средното училище които имат **чуждо гражданство** и същевременно са в чешкото образование от по-малко от 12 месеца

КОЙ МОЖЕ СЪЩО ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕН В ГРУПАТА ЗА ЕП В СЛУЧАЙ, ЧЕ Е ОТКРИТА И В НЕЯ ИМА СВОБодно МЯСТО?

- деца и ученици с чешко или двойно гражданство
- чужденци, които са в ЧР повече от 12 месеца
- Тези групи обаче нямат законно право на ЕП и заради тях не може да бъде създадена нова група.

Деца и учениците без право на ЕП могат освен това да имат в училище обучение по чешки като втори език в рамките на мерките за подпомагане (можете да прочетете повече за този вид подпомагане в листове [2.2](#) и [2.3](#)).

Експертите посочват, че освояването на нов език на нивото, необходимо за пълно усвояване на училищния речник може да отнеме и 7 години! И след приключването на ЕП обаче е необходима допълнителна подкрепа за езиковото развитие и справянето с обучението - например под формата на мерки за подпомагане в зависимост от постигнатото ниво на чешки език. Темпото на усвояване на езика може при всеки да се различава значително и е необходимо в зависимост от това индивидуално да се коригира последващата подкрепа.

Внимание! ЕП все още не се прилага за подготвителния клас на основното училище (вижте листа [Отлагане и подготвителен клас](#)) - ако е препоръчан на вашето дете, разберете дали в дадения подготвителен клас преподаването на чешки като втори език е осигурено по друг начин и решавайте с оглед на това.

ПОЛЕЗНИ ЛИНКОВЕ:

- НПИ - Информация за родителите относно правото на езикова подготовка <https://cizinci.npi.cz/zverejnujeme-preklady-informaci-pro-rodice-o-naroku-na-jazykovou-podporu/>
- Образец на молба на законен представител за включване в езикова подготовка: <https://cizinci.npi.cz/pripravujeme-pro-skoly-preklady-informaci-pro-rodice-o-naroku-na-jazykovou-podporu/>
- Информация в сайта на Приобщаващо училище <https://inkluzivniskola.cz/jazykova-priprava-dle-paragrafu-20>
<https://inkluzivniskola.cz/teorie-ledovce>